

วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

การใช้แหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นบูรณาการกับหลักสูตรสถานศึกษา
เรื่อง “เพิ่มห้องเรียนรู้เป็นแหล่งเรียนรู้ โดยการเพิ่มครูจากปราชญ์ท้องถิ่น”

โรงเรียนวัดสันติการามวิทยา ในพระบรมราชานุเคราะห์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

แบบนำเสนองาน
การจัดทำผลงาน/นวัตกรรมการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)
การใช้แหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นบูรณาการกับหลักสูตรสถานศึกษา

ชื่อผลงาน “เพิ่มห้องเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ โดยเพิ่มครูจากปราชญ์ท้องถิ่น”

ด้าน หนึ่งนักเรียน หนึ่งอาชีพ

- วิถีคนดี : มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง
- มีคุณธรรมนำชีวิต : มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง - มีคุณธรรม
- หนึ่งนักเรียน หนึ่งอาชีพ : มีงานทำ - มีอาชีพ
- จิตอาสาด้วยหัวใจ : การเป็นพลเมืองดี

โรงเรียน/หน่วยงาน โรงเรียนวัดสันติการามวิทยา ในพระบรมราชานุเคราะห์

ขนาดโรงเรียน

- ขนาดใหญ่/ขนาดใหญ่พิเศษ
- ขนาดกลาง
- ขนาดเล็ก

สังกัด สพม.ราชบุรี

โทรศัพท์ ๐๘๙-๒๒๔๐๘๕๙ , ๐๙๘-๒๖๑๘๑๕๙ โทรสาร ๐๓๒-๗๓๒๗๕๔

อีเมล. Santikaram2019@gmail.com , Jaisanti2608@gmail.com

คำนำ

การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นเป้าหมายสูงสุดของหลักสูตรการศึกษาไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรใด ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ให้ทันสมัย สู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เป็นการตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของโลก ในศตวรรษที่ 21 ให้สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา รวมถึงสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา สามารถรองรับความหลากหลายของการจัดการศึกษาและตอบโจทย์การพัฒนาของโลกในอนาคต นำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน เปลี่ยน ‘ห้องเรียน’ เป็น ‘ห้องเรียนรู้’ เพิ่ม “ห้องเรียนรู้” เป็นแหล่งเรียนรู้ใกล้โรงเรียน” เพิ่ม “ครู” จาก “ปราชญ์ท้องถิ่น” เพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้แบบมีความหมาย ได้คิด เพื่อคิดได้ ได้ทำ เพื่อทำเป็น และเห็นคุณค่าของสิ่งรอบตัว ซึ่งเป็นไปตามพระบรมราโชบายของในหลวงรัชกาลที่ 10 มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง เป็นรากแก้วที่สำคัญของกิ่งก้านอื่นๆ จะเกิดขึ้นไม้ที่สมบูรณ์

โรงเรียนวัดสันติการามวิทยา ในพระบรมราชานุเคราะห์ เป็นโรงเรียนที่มีหลักสูตรท้องถิ่นสอดคล้องกับบริบทของชุมชนในอำเภอปากท่อ โดยโรงเรียนได้บูรณาการแหล่งเรียนรู้ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านบ้านเหล่ามะละกอ ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี เพื่อให้กลายเป็นห้องเรียน โรงเรียนวัดสันติการามวิทยา ในพระบรมราชานุเคราะห์ จัดให้มีกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ออกเป็นฐานการเรียนรู้ต่างๆเพื่อให้นักเรียนได้ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งในการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อนำนักเรียนของเราสู่สมรรถนะที่สำคัญผ่านการลงมือปฏิบัติจริง

โรงเรียนวัดสันติการามวิทยา ในพระบรมราชานุเคราะห์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยการนำนวัตกรรมการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรผู้เกี่ยวข้องทางด้านการจัดการศึกษา เพื่อนำนักเรียนสู่สมรรถนะที่สำคัญผ่านการลงมือปฏิบัติจริง

โรงเรียนวัดสันติการามวิทยา ในพระบรมราชานุเคราะห์
การศึกษา ๒๕๖๖

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
ความสำคัญของผลงาน/นวัตกรรมการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)	๑
จุดประสงค์และเป้าหมายของผลงาน/นวัตกรรมการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)	๒
กระบวนการผลิตผลงานหรือขั้นตอนการดำเนินงาน	๒
ผลการดำเนินงาน/ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่ได้รับ	๓
ปัจจัยความสำเร็จ	๙
บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned)	๑๐
การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ	๑๐
การขยายผลต่อยอดสู่ความยั่งยืน	๑๐
ข้อเสนอแนะในการนำผลงาน/นวัตกรรมไปใช้	๑๐
ภาคผนวก	๑๑

วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

การใช้แหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นบูรณาการกับหลักสูตรสถานศึกษา

เรื่อง “เพิ่มห้องเรียนรู้เป็นแหล่งเรียนรู้ โดยการเพิ่มครูจากปราชญ์ท้องถิ่น”

๑. ความสำคัญของผลงาน/นวัตกรรมการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ปัจจุบันโลกได้เข้าสู่ยุคศตวรรษที่ ๒๑ ครอบคลุมช่วงเวลาตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๐๑ - ๒๑๐๐ เป็นยุคของการเปลี่ยนแปลง ครูผู้สอนจำเป็นต้องมีการปรับรูปแบบการสอน และสืบค้นองค์ความรู้ใหม่ๆ มาถ่ายทอดให้นักเรียน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะแห่งอนาคตใหม่ในศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ปรับตัวได้อย่างชาญฉลาดเท่าทัน สามารถชี้นำตนเองในการพัฒนาการสร้างความก้าวหน้าและอาชีพ และตรวจสอบการเรียนรู้ของตนเองได้อย่าง มีสติ มีศีลธรรม มีความเคารพซึ่งกันและกัน มีความซื่อสัตย์ มีความมั่นใจในตนเอง แสวงหาความรู้ อดทน ทำงานเป็นทีม รับผิดชอบต่อส่วนรวม คำนึงถึงสังคม มีคุณธรรม ยึดมั่นในสันติ ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ของครูต้องไม่ใช่สถานการณ์สมมุติในห้องเรียน แต่ต้องออกแบบการเรียนรู้ให้ได้เรียนรู้ในสภาพที่ใกล้เคียงชีวิตจริงที่สุด สอดคล้องกับเป้าหมายการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ โดยผู้เรียนจะใช้เวลาในสาระหลักไปบูรณาการสังเคราะห์ประสบการณ์กับทักษะ ๓ ทักษะ เพื่อการ ดำรง ชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ คือ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี และ ทักษะชีวิตและอาชีพ โดยต้องปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ที่สำคัญและจำเป็นต่อตัวนักเรียน อย่างแท้จริง มุ่งไปที่ให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ครูเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้และอำนวยความสะดวก ในการเรียนรู้ให้นักเรียนเรียนรู้ จากการเรียนแบบลงมือทำ โดยมีประเด็นคำถามยากๆ เป็นตัวกระตุ้นสร้างแรงบันดาลใจให้อยากเรียน ที่จะนำไปสู่การกระตือรือร้นที่จะสืบค้น ซึ่งสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนของ QSCCS กระบวนการใน ๕ ขั้นตอนของ QSCCS ประกอบด้วย ขั้นที่ ๑ Learn to Question ได้แก่การเตรียม หลักสูตรและแหล่งเรียนรู้การเตรียมบทบาทครู การสำรวจชุมชนสร้างแรงบันดาลใจ และการระดมความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขั้นที่ ๒ Learn to Search ได้แก่ การสืบค้น วิเคราะห์ จำแนกแยกแยะข้อมูลที่ต้องการ และการออกแบบการเรียนรู้ร่วมกัน ขั้นที่ ๓ Learn to Construct ได้แก่ การลงมือ ปฏิบัติ จากการเรียนรู้การทดลอง การสร้างชิ้นงาน การเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญและของจริง และการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ขั้นที่ ๔ Learn to Communicate ได้แก่ การสรุปข้อมูลเพื่อนำเสนอ สื่อสารใน รูปแบบต่าง ๆ และขั้นที่ ๕ Learn to Service ได้แก่ การประยุกต์ ต่อยอดองค์ความรู้เพื่อสังคม ดังนั้นเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติ

โรงเรียนวัดสันติการามวิทยา ในพระบรมราชานุเคราะห์ จึงนำกระบวนการเรียนรู้ ตามขั้นตอนของ QSCCS มาบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นบูรณาการกับรูปแบบ SANTI MODEL เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ครบทุกด้านตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ที่มีเป้าหมายชัดเจน ทั้งในด้านมาตรฐาน/ตัวชี้วัด สมรรถนะ และคุณลักษณะ นั้นแสดงให้เห็นว่า หลักสูตรในปัจจุบัน ก็สามารถทำให้นักเรียนถึงสมรรถนะสำคัญ ๕ ประการได้ ซึ่งเป็นเป้าหมายหนึ่ง ร่วมกันวางแผนออกแบบ การบูรณาการเนื้อหาตัดทอนเนื้อหาที่ซ้ำซ้อน รวบรวมตัวชี้วัด และครอบเนื้อหาใหม่ที่เข้ากับบริบทของโรงเรียนและอาศัยแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่น “ศูนย์เรียนรู้ปราชญ์ชาวบ้าน บ้านเหล่ามะละกอ” ซึ่งมีกิจกรรมหลักคือการผลิตปุ๋ยหมัก สารอินทรีย์ไล่แมลง และผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในการเกษตรตามภูมิปัญญาชาวบ้าน ซึ่งเปิดให้ชาวบ้านผู้สนใจเข้าศึกษาวิชาการสร้างอาชีพจากการเกษตรได้หลายอาชีพด้วยกัน เช่น การเลี้ยงหมูหลุม การผลิตก๊าซหุงต้มจากมูลสุกร การสร้างบ้านดิน ประหยัด

พลังงาน และอื่นๆอีกมากมาย นอกจากนักเรียนจะได้สัมผัสกับภูมิปัญญาจากปราชญ์ชาวบ้านแล้วยังสามารถศึกษาวิธีการต่างๆ แล้วนำไปปฏิบัติได้จริงตรงตามหลักการใช้ชีวิตแบบพอเพียงได้อย่างร้อยเปอร์เซ็นต์ ซึ่งจะนำไปสู่กระบวนการ Active learning ได้ง่าย โดยให้นักเรียนได้คิดทุกชั่วโมง ทุกวิชา คิดอย่างอัตโนมัติ ไม่เพิ่มภาระงาน แต่นักเรียนจะมีเวลาเพิ่ม และเข้าใจ เข้าถึงความรู้แบบมีความหมาย และรู้ว่าสิ่งที่เรียนไปเกิดประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน สร้างเวที และสถานการณ์ให้นักเรียนในการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ ทักษะ และเห็นคุณค่าในการปฏิบัติงานจนสำเร็จ แล้วเติมเต็มด้วยเครือข่ายแหล่งเรียนรู้นำมาบูรณาการเข้าสู่ห้องเรียน เพราะแหล่งเรียนรู้เป็นระบบนิเวศทางการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ใช้ความรู้พื้นฐานของการปฏิบัติจริงจากปราชญ์ท้องถิ่น ที่มีการบ่มเพาะประสบการณ์จนกลายเป็น Soft power ของความเป็นไทยได้ครบทุกมิติ

๒. จุดประสงค์และเป้าหมายของผลงาน/นวัตกรรมการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

๒.๑ วัตถุประสงค์

๒.๑.๑ เพื่อพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงระหว่างการศึกษาขั้นพื้นฐานกับการใช้แหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นบูรณาการกับหลักสูตรสถานศึกษา

๒.๑.๒ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ มีทักษะชีวิตและ เห็นคุณค่าในการปฏิบัติจริงจากปราชญ์ท้องถิ่น มีความพร้อมสู่การดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑

๒.๑.๓ เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ความรู้พื้นฐานของการปฏิบัติจริงจากปราชญ์ท้องถิ่น เข้าถึงและต่อยอดความรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ของชุมชนมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงและบ่มเพาะประสบการณ์จนกลายเป็น Soft Power

๒.๒ เป้าหมาย

๒.๒.๑ เป้าหมายเชิงปริมาณ

๑. นักเรียนให้มีความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ มีทักษะชีวิตและ เห็นคุณค่าในการปฏิบัติจริงจากปราชญ์ท้องถิ่น มีความพร้อมสู่การดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ ร้อยละ ๙๐

๒. นักเรียนได้ใช้ความรู้พื้นฐานของการปฏิบัติจริงจากปราชญ์ท้องถิ่น เข้าถึงและต่อยอดความรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ของชุมชนมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงและบ่มเพาะประสบการณ์จนกลายเป็น Soft Power ร้อยละ ๙๐

๒.๒.๒ เป้าหมายเชิงคุณภาพ

โรงเรียนมีหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงระหว่างการศึกษาขั้นพื้นฐานกับการใช้แหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นบูรณาการกับหลักสูตรสถานศึกษาทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ในลักษณะของ “๑ นักเรียน ๑ อาชีพ” และสร้างร่วมมือระหว่างชุมชนในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน

๓. กระบวนการผลิตผลงานหรือขั้นตอนการดำเนินงาน

การดำเนินชีวิตโดยมีประเพณีวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หล่อหลอมจากบรรพบุรุษสืบทอดสู่รุ่นลูกหลานให้เห็นคุณค่าและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ยังคงสืบไป โรงเรียนวัดสันติการามวิทยา ในพระบรมราชานุเคราะห์ตระหนักเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงได้จัดกระบวนการเรียนรู้แก่นักเรียนตามนโยบายและมุ่งส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาความรู้แบบบูรณาการตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 สู่การสร้าง Soft Power เกษตรอินทรีย์ศูนย์การเรียนรู้ปราชญ์ชาวบ้านบ้านเหล่ามะละกอ ผ่านแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นเพื่ออนุรักษ์สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ที่หลากหลายมาประยุกต์ต่อยอดสร้างสรรค์ผลงานให้ทันสมัยเพื่อให้เข้ากับการใช้งานของคนในปัจจุบันและยังเป็นการเผยแพร่วิธีการทำเกษตรอินทรีย์ให้ยังคงอยู่กับชุมชนอย่างยั่งยืน

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. วิเคราะห์หลักสูตรและแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่น
2. ออกแบบหน่วยการเรียนรู้
3. จัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรรายวิชา
4. ทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีสื่อ นวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้มาใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย
5. มีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย
6. มีการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยดำเนินงานตาม กระบวนการเรียนรู้ SANTI MODEL

ผลการดำเนินงาน

ผลที่เกิดกับผู้เรียน ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผ่านแหล่งเรียนรู้ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านบ้านเหล่า มะละกอซึ่งให้ความรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ในท้องถิ่นผ่านการลงมือปฏิบัติจริงจากปราชญ์ท้องถิ่นสามารถต่อยอด ความรู้เกษตรอินทรีย์ของชุมชนมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและสร้างอาชีพในอนาคตได้

ผลที่เกิดขึ้นกับสถานศึกษาโรงเรียนมีนวัตกรรมจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนการสอนบูรณาการตาม แนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สู่การสร้าง Soft Power เกษตรอินทรีย์ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านบ้านเหล่า มะละกออย่างเป็นรูปธรรมยั่งยืนเป็นที่ยอมรับของชุมชน และเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับชุมชนและผู้สนใจให้เข้ามาศึกษา หาความรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ของปราชญ์ชาวบ้านท้องถิ่นได้

นวัตกรรม หรือวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ

การจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ 5 STEPS ควบคู่กับ SANTI MODEL

ขั้นตอนที่ ๑ การเรียนรู้ตั้งคำถาม หรือขั้นตั้งคำถาม

เป็นขั้นตอนให้นักเรียนฝึกสังเกตสถานการณ์ ปรากฏการณ์ต่างๆ จนเกิดความสงสัย จากนั้นฝึกให้เด็กตั้งคำถามสำคัญ รวมทั้งการคาดคะเนคำตอบ ด้วยการสืบค้นความรู้จากแหล่งต่างๆ และสรุปคำตอบชั่วคราว

ขั้นตอนที่ ๒ การเรียนรู้แสวงหาสารสนเทศ

เป็นขั้นตอนการออกแบบ/วางแผนเพื่อรวบรวมข้อมูล สารสนเทศ จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ รวมทั้งการทดลอง เป็นขั้นที่เด็กใช้หลักการนิรนัย (Deduction reasoning) เพื่อการออกแบบข้อมูล

ขั้นตอนที่ ๓ การเรียนรู้เพื่อสร้างองค์ความรู้

เป็นขั้นตอนที่เด็กมีการคิดวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การสื่อความหมายข้อมูลด้วยแบบต่างๆ หรือด้วยผังกราฟิก การแปลผล จนถึงการสรุปผล หรือการสร้างคำอธิบาย เป็นการสร้างองค์ความรู้ ซึ่งเป็นแก่นความรู้ ประเภท ข้อเท็จจริง ค่านิยม มโนทัศน์ หลักการ กฎ ทฤษฎี

ขั้นตอนที่ ๔ การเรียนรู้เพื่อการสื่อสาร

คือขั้นนำเสนอความรู้ด้วยการใช้ภาษาที่ถูกต้อง ชัดเจน และเป็นที่น่าสนใจ อาจเป็นการนำเสนอภาษา และนำเสนอด้วยวาจา

ขั้นตอนที่ ๕ การเรียนรู้เพื่อตอบสนองสังคม

เป็นขั้นตอนการฝึกเด็กให้นำความรู้ที่เข้าใจ นำการเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์เพื่อส่วนรวม หรือเห็นต่อประโยชน์ส่วนรวมด้วยการทำงานเป็นกลุ่ม ร่วมสร้างผลงานที่ได้จากการแก้ปัญหาสังคมอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งอาจเป็นความรู้ แนวทางสิ่งประดิษฐ์ ซึ่งอาจเป็นนวัตกรรม ด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม อันเป็นการแสดงออกของการเกื้อกูล และแบ่งปันให้สังคมมีสันติอย่างยั่งยืน

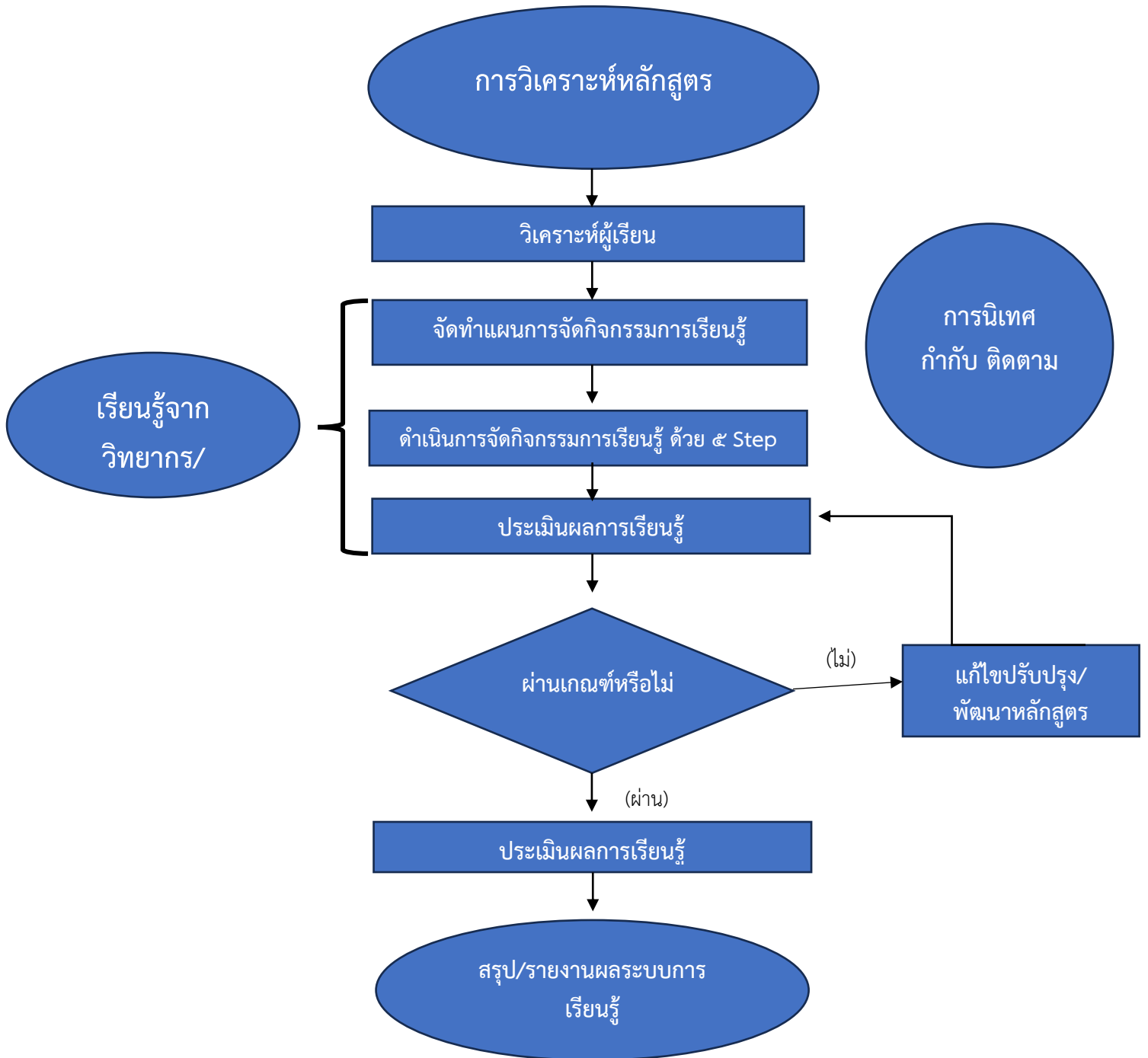
การจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือทำและได้คิดในสิ่งที่ทำลงไป เพื่อเป็นการสร้างประสบการณ์ตรง ให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน โดยผู้เรียนจะมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและครูด้วยการลงมือ ทำกิจกรรมร่วมกันทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน จากนั้นก็สร้างองค์ความรู้ขึ้นจากสิ่งที่ได้ลงมือทำนั้นผ่านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การอภิปราย และการสะท้อนคิดเพื่อสร้างความหมายกับสิ่งที่ได้เรียนรู้ อีกทั้งได้จัดทำหลักสูตรบูรณาการท้องถิ่นเพื่อสร้างความตระหนักให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น จัดกระบวนการเรียนรู้แก่นักเรียนตามนโยบายและมุ่งส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาความรู้แบบบูรณาการตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สู่อการสร้าง Soft Power ผ่านแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นเพื่ออนุรักษ์สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ที่หลากหลาย มาประยุกต์ต่อยอดสร้างสรรค์ผลงานให้ทันสมัยเพื่อให้เข้ากับการใช้งานของคนในปัจจุบันและยังเป็นการเผยแพร่วิธีการทำเกษตรอินทรีย์ให้ยังคงอยู่คู่กับชุมชนอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับสภาพปัญหาและบริบทของโรงเรียน ตามรูปแบบการบริหารงาน SANTI MODEL ร่วมกับวงจรคุณภาพ PDCA ซึ่งมีรูปแบบการบริหารงานดังนี้

ขั้นตอนในการพัฒนานวัตกรรม การใช้แหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นบูรณาการกับหลักสูตรสถานศึกษา
“เพิ่มห้องเรียนรู้เป็นแหล่งเรียนรู้ โดยการเพิ่มครูจากปราชญ์ท้องถิ่น”

ขั้นตอนการดำเนินงาน	การดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
<p>เข้าใจ ขั้นการวางแผน (Plan) โรงเรียนวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อบูรณาการการจัดการเรียนที่เหมาะสมกับบริบทและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน โดยอาศัยการมีส่วนร่วม ของทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่าย แล้วนำไปวางแผนในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ตั้งไว้</p>	<p>๑. ประชุมสร้างความเข้าใจและเห็นความสำคัญของการการใช้แหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นบูรณาการกับหลักสูตรสถานศึกษา</p> <p>๒. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆในการจัดการเรียนการสอนบูรณาการตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ สู่การสร้าง Soft power เกษตรอินทรีย์ศูนย์ ปราชญ์ชาวบ้านบ้านเหล่ามะละกอผ่านแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น</p>	<p>- ผู้บริหาร และครู</p> <p>- กรรมการสถานศึกษา</p> <p>- นักเรียน</p>
<p>เข้าถึง ขั้นดำเนินการ (Do) ดำเนินงานตามแผนงานที่กำหนดสร้างความตระหนักร่วมกันในการทำงาน โดยการประชุมสร้างความเข้าใจและเห็นความสำคัญของการพัฒนาขับเคลื่อนการดำเนินงาน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแผนงาน โครงการ เพื่อการทำงานเป็นทีมและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน</p>	<p>๑. ครูจัดทำหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่น ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านบ้านเหล่ามะละกอ</p> <p>๒. จัดการเรียนรู้ตามขั้นตอน ๕ STEPS โดยการสอนบูรณาการตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ผ่านแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นสู่ครูผู้สอนได้ดำเนินสอนโดยใช้กระบวนการ ๕ STEPS ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การตั้งคำถามสมมติฐาน ๒. การสืบค้นความรู้และสารสนเทศ ๓. การสร้างองค์ความรู้ ๔. การสื่อสารและนำเสนออย่างมีประสิทธิภาพ ๕. การบริการสังคมและจิตสาธารณะ <p>๓. ผู้เรียนและครูร่วมกันสำรวจแนวคิดหลักในการจัดทำผลงานและนวัตกรรมเพื่อให้มีองค์ความรู้มาสร้างนวัตกรรมให้ทันกับสถานการณ์ จนกลายเป็น Soft Power เกษตรอินทรีย์ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านบ้านเหล่ามะละกอ</p>	<p>- ครูทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้</p> <p>- นักเรียนแกนนำ</p>

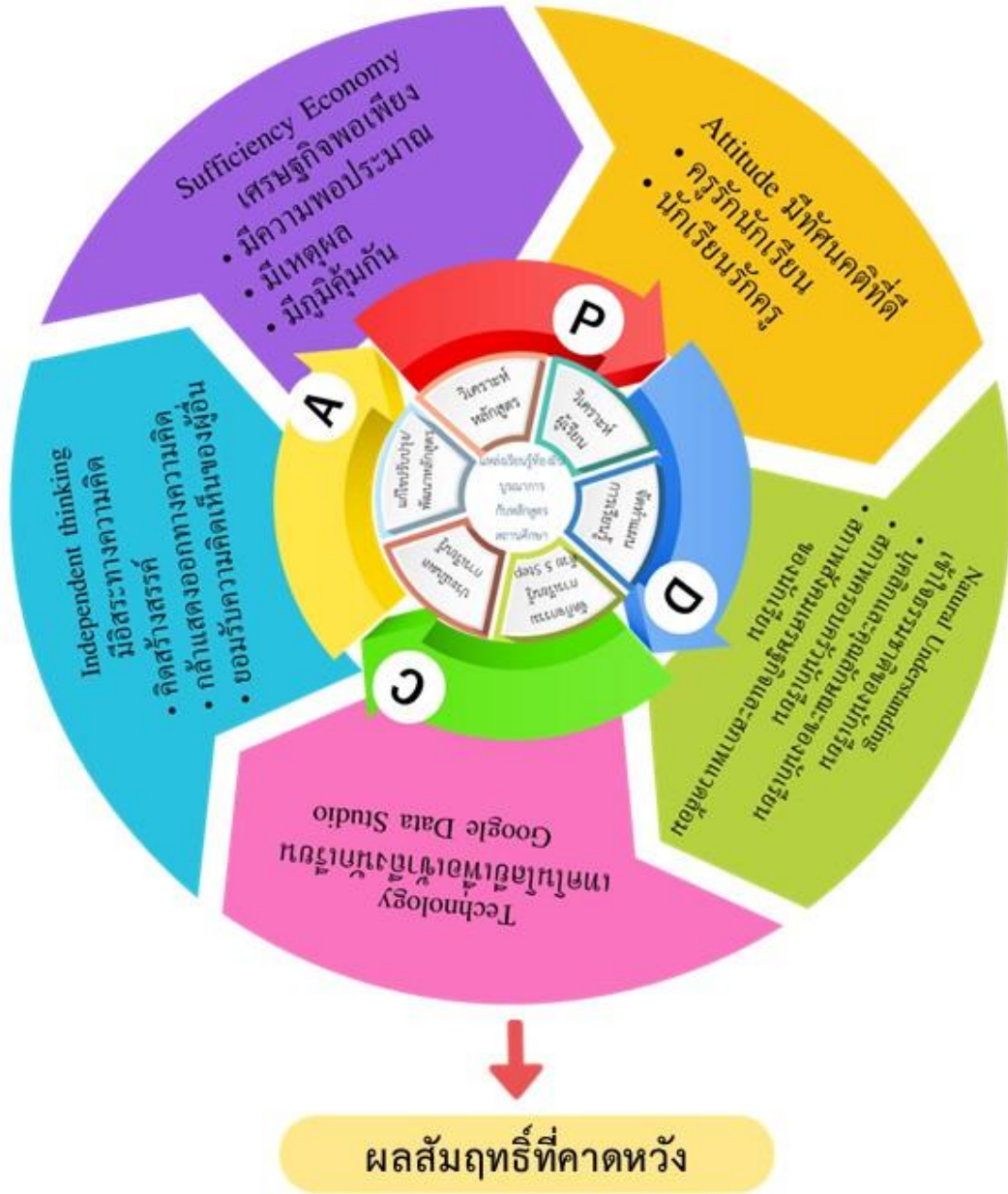
ขั้นตอนการดำเนินงาน	การดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
<p style="text-align: center;">พัฒนา</p> <p style="text-align: center;">ขั้นตรวจสอบประเมินผล (Check)</p> <p>ประเมินผลเพื่อตรวจสอบผลงานคุณภาพของโรงเรียนจากคุณภาพผู้เรียน คุณภาพครู คุณภาพผู้บริหาร สู่คุณภาพโรงเรียนวัดสันติการามวิทยา ในพระบรมราชานุเคราะห์ รวมถึง การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะชีวิตและ เห็นคุณค่าในการปฏิบัติจริงจากปราชญ์ท้องถิ่น มีความพร้อมสู่การดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑</p>	<p>ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยให้นักเรียนนำองค์ความรู้ที่ได้รับมา และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และลงมือปฏิบัติจริง ในโรงเรียน และพัฒนาต่อยอดจนกลายเป็น ศูนย์การเรียนรู้ภายในโรงเรียน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ครูทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ - นักเรียนแกนนำ
<p style="text-align: center;">ต่อยอด</p> <p style="text-align: center;">ขั้นนำผลมาประเมินปรับปรุง (Act)</p> <p>นำสรุปผลการดำเนินงาน มาปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สามารถต่อยอดสู่การลงมือปฏิบัติจริง จากองค์ความรู้และกระบวนการเรียนรู้ที่ได้รับ สามารถนำกลับไปถ่ายทอด เผยแพร่ให้กับครอบครัว และชุมชน ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมต่อไป</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มีการถอดบทเรียน และลงมือปฏิบัติจริง ๒. นำสรุปผลการดำเนินงานมาปรับปรุงแก้ไข ๓. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ผ่านเว็บไซต์โรงเรียน เพื่อสามารถให้โรงเรียนในชุมชนมาศึกษาเรียนรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนแกนนำ - คุณธรรม - ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ และเพจเฟซบุ๊กของโรงเรียน

ขั้นตอนการดำเนินงาน
“เพิ่มห้องเรียนรู้เป็นแหล่งเรียนรู้ โดยการเพิ่มครูจากปราชญ์ท้องถิ่น”

SANTI MODEL

เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตสู่ผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวัง
โรงเรียนวัดสันติการามวิทยา ในพระบรมราชานุเคราะห์

1. ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑
2. ผู้เรียนมีสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรท้องถิ่น
3. ผู้เรียนมีองค์ความรู้ มีทักษะชีวิตและ เห็นคุณค่าในการปฏิบัติจริงจากปราชญ์ชาวบ้าน
4. ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์
5. ผู้เรียนสามารถปรับตัวเข้ากับชุมชนและสังคมได้

S : Sufficiency Economy	เศรษฐกิจพอเพียง มีความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน
A : Attitude	มีทัศนคติที่ดี ครูรักนักเรียน นักเรียนรักครู
N : Natural Understanding	เข้าใจธรรมชาติผู้เรียน บุคลิกและคุณลักษณะ สภาพครอบครัว สังคม เศรษฐกิจ และสภาพแวดล้อมของผู้เรียน
T : Technology	เทคโนโลยีเข้าถึงนักเรียน โดยใช้ Google Data Studio
I : Independent Thinking	มีอิสระทางความคิด กล้าแสดงออกทางความคิด คิดสร้างสรรค์ ยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น

๔. ผลการดำเนินงาน/ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่ได้รับ

โรงเรียนมีผลสำเร็จของการดำเนินงานที่เกิดจากการนำไปใช้ คุณค่าของนวัตกรรมที่ส่งผลต่อ การพัฒนา ผู้เรียน และประโยชน์ที่ได้รับจากนวัตกรรม ดังนี้

ด้านนักเรียน

๑. นักเรียนมีความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ มีทักษะชีวิตและ เห็นคุณค่าในการปฏิบัติจริงจาก ปรากฏการณ์ท้องถิ่น มีความพร้อมสู่การดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑
๒. นักเรียนได้ใช้ความรู้พื้นฐานของการปฏิบัติจริงจากปรากฏการณ์ เข้าถึงและต่อยอดความรู้เกี่ยวกับ เกษตรอินทรีย์ของชุมชนมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงและบ่มเพาะประสบการณ์จนกลายเป็น Soft Power

ด้านครู

ครูผู้สอนมีแนวทางการทำงานที่พัฒนาคุณภาพนักเรียนให้ไปสู่ศตวรรษที่ ๒๑ ในการ ทำงานเป็นทีม บูรณา การองค์ความรู้ของแต่ละศาสตร์เข้าด้วยกัน เน้นให้นักเรียนปฏิบัติจริง ตามขั้นตอน ๕ STEPS

ด้านโรงเรียน

๑. โรงเรียนได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายนอก เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนที่มีลักษณะ ใกล้เคียงกับบริบทของโรงเรียนและชุมชน
๒. โรงเรียนมีหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงระหว่างการศึกษาขั้นพื้นฐานกับการใช้แหล่ง เรียนรู้ท้องถิ่นบูรณาการกับหลักสูตรสถานศึกษา
๓. สามารถพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายใน ให้เป็นศูนย์ การเรียนรู้ที่มีความยั่งยืนต่อไป

ด้านผู้ปกครอง

นักเรียนสามารถขยายผลจากความรู้ที่ได้ศึกษาไปยังผู้ปกครอง ในการประกอบอาชีพได้

ด้านชุมชน

ชุมชนสามารถใช้แหล่งเรียนรู้ภายในของโรงเรียน เป็นศูนย์การเรียนรู้ของ ชุมชน และมีส่วนร่วมในการเป็น ส่วนหนึ่งของความสำเร็จ จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน

๕. ปัจจัยความสำเร็จ

ปัจจัยภายใน

1. ผู้บริหารและคณะครูให้ความเห็นชอบและให้การสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมมีวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัด กิจกรรมอย่างเพียงพอ

2. ครูและนักเรียนกล้าที่จะก้าวข้ามขีดจำกัดของตนเองกล้าคิดกล้าลงมือทำเพื่อพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพในการเรียนรู้ร่วมกัน

3. นักเรียนมีความรู้มาใช้ในการอธิบายเชื่อมโยงและบูรณาการองค์ความรู้ทั้งทางด้านสังคมศาสตร์ เศรษฐกิจ วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมอย่างรอบด้าน

ปัจจัยภายนอก

ผู้ปกครองชุมชนและหน่วยงานภายนอกให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆเป็นอย่างดี

๖. บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned)

บทเรียนที่ได้รับจากการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงระหว่างการศึกษาขั้นพื้นฐานกับการใช้แหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นบูรณาการกับหลักสูตรสถานศึกษา ทำให้นักเรียนได้นำเสนอ ผลงานจากการเรียนรู้ของตนเองด้วยความภาคภูมิใจ นักเรียนยังได้มีโอกาสเผยแพร่ผลงาน แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ผู้ปกครอง ครูที่มาร่วมชมชม ที่เกิดจากความพยายามคิดค้นนวัตกรรมการเรียนการสอน และการ ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ของครู ตลอดจนการนิเทศติดตามอย่างเป็นระบบ ทำให้การดำเนินงาน ประสบผลสำเร็จส่งผลกระทบต่อ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ถือเป็นบทเรียนที่ได้รับ ดังนี้

- นักเรียนมีความรู้ มีความสามารถในการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีทักษะชีวิตและทักษะอาชีพ
- ครูมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความภาคภูมิใจ และชื่นชมในผลที่เกิดแก่นักเรียน
- ชุมชนมีความภาคภูมิใจที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

๗. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ

โรงเรียนวัดสันติการามวิทยา ในพระบรมราชานุเคราะห์ ได้รับความไว้วางใจจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ราชบุรี ให้เป็นโรงเรียนแกนนำการใช้แหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นบูรณาการกับหลักสูตรสถานศึกษา

๘. การขยายผลต่อยอดสู่ความยั่งยืน

ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนให้เกิดทักษะในศตวรรษที่ 21 มีความตระหนักในการนำความรู้มาใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองเกิดความรักบ้านเกิดรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชนของตนเองรู้จักแก้ปัญหาและสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อตอบสนองสังคมสามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมต่อยอดสร้างอาชีพในอนาคตได้

๙. ข้อเสนอแนะในการนำผลงาน/นวัตกรรมไปใช้

การดำเนินงานหรือกิจกรรมต่างๆ ควรให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาหรือหน่วยงาน สอดคล้องกับความต้องการ ของกลุ่มเป้าหมาย สถานศึกษา ชุมชน และสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และควรมีการติดตามผล ประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อนำไปพัฒนากระบวนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ภาคผนวก

ภาพกิจกรรม
การประชุมวางแผนในการหาแหล่งการเรียนรู้ของท้องถิ่นที่มีบริบทใกล้เคียงกับโรงเรียน

ภาพกิจกรรม
การศึกษาแหล่งเรียนรู้ “ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านบ้านเหล่ามะละกอ”

ภาพกิจกรรม
การศึกษาแหล่งเรียนรู้ “ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านบ้านบ้นเหล่ามะละกอ”

ภาพกิจกรรม
นำความรู้ที่ได้สู่การปฏิบัติด้วยตนเองในโรงเรียน

ภาพกิจกรรม
นำความรู้ที่ได้สู่การปฏิบัติด้วยตนเองในโรงเรียน

ภาพกิจกรรม
เผยแพร่ความรู้ที่ได้โดยเป็นศูนย์การเรียนรู้ให้กับน้อง ๆ โรงเรียนใกล้เคียง

ภาพกิจกรรม
เผยแพร่ความรู้ที่ได้โดยเป็นศูนย์การเรียนรู้ให้กับน้อง ๆ โรงเรียนใกล้เคียง

ภาพกิจกรรม
น้อง ๆ โรงเรียนใกล้เคียงนำความรู้ที่ได้กลับมาต่อยอดที่โรงเรียนตนเอง

